

תת"ע (אשקלון) 1676-04-14 - איסמאעיל כתנאני נ' מדינת ישראל

תת"ע (אשקלון) 1676-04-14 - איסמאעיל כתנאני נ' מדינת ישראל לשלום אשקלון

תת"ע (אשקלון) 1676-04-14

איסמאעיל כתנאני

נגד

מדינת ישראל

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה באשקלון

[14.01.2025]

כבוד השופטת חופית עדן נבו-אבקסיס

החלטה

רקע עובדתי:

1. בפניי בקשה לביטול פסק דין, אשר ניתן בהעדר המבקש ביום 04.05.2014, וזאת מכוח סעיף 130(ח)(לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ.")).
 2. המבקש הורשע בהיעדרו בביצוע עבירה מיום 18.04.2013 בסמוך לשעה 08:15 בגין עבירה של נהיגה ברכב בשול ולא על הכביש, בניגוד לתקנה 33(א), לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "התקנות"), זאת לאחר שאישור המסירה חזר בציון "לא נדרש".
 3. בגזר הדין שניתן בהיעדר המבקש, הוטל עליו קנס בסך 500 ₪ או 2 ימי מאסר תמורתו, לתשלום בתוך 90 ימים.
 4. בקשה לביטול פסק הדין, אשר ניתן בהיעדר המבקש הוגשה אך ביום 12.12.2024. טענות הצדדים:
 5. המבקש טוען, כי לא היה מודע למועד הדיון וכי לא קיבל זימון לאור העובדה כי העתיק מקום מגוריו בציינו בכתב ידו כי כתובתו הינה "רהט שכ' 14 בית 7".
 6. ב"כ המשיבה מתנגדת לבקשה וטוענת, כי המדובר בדו"ח מסוג בירת משפט, עבירה מיום 18.04.2013 וכי בבקשתו להישפט ציין כתובתו למשלוח זימון הינה רהט, משכ' 14 בית 7 וכי זימון לדיון נשלח לכתובת האמורה, ואולם אישור המסירה חזר בציון "לא נדרש".
- עוד הפנה ב"כ המשיבה לחלוף הזמן ולשיהוי הניכר בהגשת הבקשה, קרי חלפה תקופה העולה על 10 שנים ממועד גזר הדין. המשיבה סבורה כי העונש מצוי במתחן הענישה וכי לא ייגרם למבקש עיוות דין עקב אי קבלת בקשתו ועומדת על דחיית הבקשה.

דיון והכרעה:

7. לאחר שעיינתי בנימוקי הבקשה ובתגובת המשיבה הגעתי לכלל מסקנה, כי דין הבקשה לביטול פסק הדין, אשר ניתן בהיעדר המבקש, להידחות. המסגרת הנורמטיבית:
8. סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982, קובע, כדלקמן:
"בעבירות לפי פקודת התעבורה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה: ...
- ... (א) 2 נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו... (א) 3 בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר. (ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט).
9. סעיף זה, מאפשר לשפוט אדם בהיעדרו, כאשר עסקינן בכתב אישום כפי בעניינינו ונקבעה חזקה לפיה, זומן ולא התייצב במועד יראה בו בית המשפט כמי שמודה בכל העובדות שנטענו לגביו ובית המשפט רשאי לשפוטו בהיעדרו.
10. המסגרת הנורמטיבית לדיון בבקשת ביטול פסק דין אשר ניתן בהיעדר המבקש מופיעה בסעיף 130(ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, אשר קובע שני תנאים, אשר בהתקיים אחד מהם יורה בית המשפט על ביטול פסק דין שניתן בהיעדר, כדלהלן:
האחד, קיומה של סיבה מוצדקת לאי התייצבות המבקש לדיון. השני, אם ייגרם למבקש עיוות דין במידה ולא יינתן לו יומו בבית המשפט.
- ראו בהקשר זה, רע"פ 5011/24 אליה בן יהוד נגד מדינת ישראל (2024), ע"פ 1318/07 אלטורי נגד מדינת ישראל (2007) וכן ע"פ 4808/08 מדינת ישראל נגד שרון מנחם (2009).
11. ראו גם רע"פ 9142/01 סוריא איטליא נגד מדינת ישראל, פ"ד נז(6) 793 (2003), שם, נקבע:

- "יוצא שאם עלול להיגרם למבקש עיוות דין עקב נעילת שעריו של בית-המשפט בפניו, בית-המשפט ייעתר לבקשתו לביטול פסק דין גם אם אי התייצבות נבעה מרשלנות גרידא. אולם, אם לא קיים חשש כאמור, נדרשת סיבה מוצדקת להיעדרות, ואם אין בידי המבקש סיבה כאמור, ידחה בית-המשפט את בקשתו..."
12. בקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר תוגש בתוך 30 ימים מהמועד בו הומצא למבקש פסק הדין, אשר ניתן בעניינו.
13. במקרה דנן, עיון בתיק בית המשפט מלמד כי עוד ביום 08.05.2024 נשלחו העתק פסק הדין והודעה על קנס לכתובתו של המבקש, שכונה 14, 7 ברהט ואישור המסירה חזר בציון "בהיעדר הנמען דבר הדואר נמסר למי שגר עמו", ישנה חתימה על דבר הדואר וחותרת הדואר בציון תאריך 26.06.2014 (אפנה לאישור מסירה מספר: 84201915869). ממועד זה ועד להגשת הבקשה חלפו למצער, 10 שנים, המדובר בשיהוי ניכר, אשר די בו כדי להצדיק את דחיית הבקשה.
14. בהתאם לכללים, אשר נקבעו בפסיקה היה על המבקש לתמוך טענותיו בתצהיר, ואולם הלה לא עשה כן, אלא הגיש בקשה בעלמא, זאת מבלי שפורטו נימוקים כלשהם שיש בהם כדי להצדיק את קבלת הבקשה. החובה לתמוך בקשה הכוללת טענות עובדתיות, כבעניינינו, בתצהיר ערוך כדיון, עוגנה- לא אחת- בפסיקה. בהקשר זה אפנה רע"פ 9142/01 איטליא נגד מדינת ישראל המוזכר לעיל, רע"פ 2474/118 עו"ד יואל גולדברג נגד מדינת ישראל (2018), רע"פ 1771/19 ליאור עבדי נגד מדינת ישראל (2019).
15. חרף העובדה, שלא צורף תצהיר לבקשת המבקש, נדרשתי, אף למעלה מן הצורך, ובחנתי את טענות המבקש לגופם של דברים.
16. המבקש טוען, כי לא קיבל את דבר הדואר ואולם עיון באישור המסירה מעלה כי ניתן לשלול טענה זו. כמו כן, דבר הדואר נשלח לכתובת המבקש, כפי שרשומה ע"ג הודעת תשלום הקנס, כפי שצוין בעצמו בטופס הבקשה להישפט וכן כפי שצוין עתה בבקשתו לביטול פסק הדין, אשר הוגשה אך כעת.
17. כמו כן, טענתו להעתקת מקום מגורים לא הוכחה על ידו, המבקש יכול בנקל להוציא פלט כתובות מאת משרד הפנים. כמו כן, ככל ואכן העתיק מקום מגוריו היה עליו לעדכן כתובתו ברשות הרלוונטית, ומשלא טרח לעשות כן, אין לו להלין, אלא על עצמו. בהקשר זה אפנה לרע"פ 2096/07 כוכבי נגד מדינת ישראל (2007), רע"פ 1673/15 אלזיאדנה נגד מדינת ישראל (2015), רע"פ 8626/14 סמארה נגד מדינת ישראל (2015), עפ"ת 18412-02-24 חלדי נגד מדינת ישראל (2024). פסק דינו של כבוד השופט בולוס.
18. באשר לטענת המבקש כי מעולם לא קיבל זימון לדיון, אעיר, כי היה על המבקש- לכל הפחות- לפנות לדואר ישראל ולהעלות טענותיו בדבר אי קבלת דבר הדואר (זימון למשפט חזר בציון "לא נדרש" והמצאת פסק הדין שניתן בהיעדר חזר בציון "נמסר למי שגר עמו"). אני סבורה, כי הימנעות המבקש מערוך בירור ראשוני עומד לו לרועץ. בהקשר זה אפנה לעפ"ת 10086-11-21 גאווי נגד מדינת ישראל, שם, נקבע כהאי לי שנא:
- "אין חולק כי המערער לא נקף אצבע ולא פנה לברר בדואר ישראל את הנסיבות של אי מסירת הדוחות לטענתו. הימנעותו על המערער לקיים בירור ראשוני, יש בה כדי לפעול לחובתו ולחובת גרסתו כי הדוחות לא נמסרו לידי. הטענה כי אישור המסירה חסר פרטים, אין בה כדי לכפר על המחדל של המערער ומשמעותיותו". (ההדגשות אינן במקור ח.נ.א)

19. באשר לאי התייצבות לדיונים בטענה כי לא התקבל זימון, אפנה לעפ"ת 25991-10-22 איזוגיאב נגד מדינת ישראל (2022), שם, נקבע:
- "אם נקבל באופן אוטומטי כל טענה בעלמא כי "לא קיבלתי את הזימון" או כי "אם הייתי מקבל את הזימון הייתי מתייצב לדיון", מבלי לתמוך טענה מעין זו בראיות או בהסברים מניחים את הדעת, נימצא חוטאים לרציונל שמאחורי הסעיף האמור, על כל המשתמע מכך." (ההדגשות אינן במקור ח.נ.א.)
20. אף לטעמי, זכותו של המבקש ליומו בבית המשפט איננה אבסולוטית (בהקשר זה אפנה לרע"פ 3910/11 סימון ספיאשוילי נגד מ"י (2011)).
21. אני סבורה, כי אין למבקש להלין, אלא על עצמו, שכן מקום בו עסקינן בבקשה להישפט, המוגשת על ידי המבקש בעצמו, שומה עליו כי יתור אחר מועד הדיון, אם וכאשר ייקבע יתייצב בבית המשפט ויעלה טענותיו בפניו.
22. משמצוי בתיק בית המשפט זימון כדן לדיון בו נשפט המבקש בהיעדרו ובהעדר ראייה כלשהי המפריכה את חזקת התקינות המנהלית, אני קובעת כי לא הייתה סיבה מוצדקת, אשר מנעה מהמבקש להתייצב לדיון בעניינו במועד שנקבע.
23. באשר לעילה של עיוות דין אני סבורה כי אף עילה זו איננה מתקיימת במקרה דנן, שכן המבקש לא טען לגופם של דברים ולא כפר בביצוע העבירה. כמן כן, העונש שהוטל על המבקש הינו קנס כספי בלבד בסך 500 ₪, המדובר בעונש מופחת מעונש קנס המקור שלצד העבירה העומד על 750 ₪, כלומר- בית המשפט אף הקל עמו וירד מגובה הקנס המקורי לצד העבירה.
24. בהקשר זה, אפנה לרע"פ 8427/17 מדינת ישראל נגד סאלם (2018), שם, נקבע כי בעל דין הטוען לקיומו של עיוות דין יבסס את טענותיו ויפרט נימוקיו תוך הסתמכות על מסמכים וראיות שיש בהם פוטנציאל של ממש לשינוי התוצאה. במקרה דנן, המבקש לא עשה כן, לא הציג ראיות כלשהן שיש בהן כדי ללמד על פוטנציאל של ממש לשינוי התוצאה, אלא העלה טענה בעלמא לפיה מעולם לא קיבל זימון לדיון, ומשכך אני סבורה כי לא מתקיים עיוות דין. כמו כן, המבקש לא סיפק נימוק המניח את הדעת לשיהוי הניכר, העולה כדי 10 שנים, בהגשת בקשה זו.
25. בית המשפט מחויב לתת מקום לעיקרון סופיות הדיון ויעילות ההליך השיפוטי, ויימנע משימוש בסמכות הנתונה לו, לביטול פסק דין שניתן בהיעדר, כדבר שבשגרה.
26. בהקשר זה אפנה לע"פ 4252/07 נאווה משיח נגד מדינת ישראל (2007), שם, נקבע:
- "לא אחת נאמר על ידי בתי המשפט כי ערכאות השיפוט אינן יכולות לאמץ מתכונת הנותנת גושפנקא עקיפה לחוסר האכפתיות של הציבור [ראה דברי כב' הש' שמגר בבר"ע 418/85 פרץ רוקשטיין נ. מ"י פד"י ל"ט (3) 279]. על הציבור לדעת כי פתיחת בית המשפט עומדת בפניו כזכות מהותית, אולם זכות זו כפופה לפרוצדורה וזמנים בהם חייב הציבור לעמוד... עמידה בלוחות זמנים יש בה כדי לקדם את הסדר הציבורי, יעילות עבודתו של בית המשפט לרבות עשיית הצדק כלפי כלל הציבור. אי עמידה בזמנים, ולאחריה ביטול של פסקי דין של מתדיינים שלא התייצבו במועד אליו הוזמנו, תביא לסחבת ועומסים מיותרים בניהול התיקים, באופן המכביד לא רק על בתי המשפט כי אם גם על כלל הציבור הממתין ליומו בבית המשפט." (ההדגשות אינן במקור ח.נ.א.)
- סוף דבר:
27. במקרה שלפניי ולאחר ששקלתי, בכובד ראש, את טענות הצדדים יחד עם מסמכים שהוגשו לעיוני ובחנתי את המקרה הקונקרטי ונסיבותיו, שוכנעתי כי דין הבקשה להידחות.
28. כמו כן, לא מצאתי להורות על קביעת מועד לדיון ולפיכך החלטתי ניתנת על בסיס הטענות שהועלו בכתב. אעיר כי, אין חובה לקיים דיון במעמד הצדדים בבקשה להארכת מועד להישפט וכי בית המשפט רשאי ליתן החלטתו בהתבסס על מסמכים וטענות המובאות בפניו בכתב. בהקשר זה אפנה לרע"פ 8427/17 מדינת ישראל נגד סאלם (המאוזכר לעיל).
29. לאור המכלול, הבקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר המבקש- נדחית.
30. המזכירות תעביר העתק ההחלטה לצדדים.
- זכות ערעור כחוק.
- ניתנה היום, י"ד טבת תשפ"ה, 14 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.